

زندگی پیامبران

لیلا عظام و عایشہ گاورنور

ترجمہ ی شہاب الدین عباسی

تہران - ۱۳۸۴

Azzam, Lela

عزام، لایلا

زندگی پیامبران / لایلا عظام، عایشه گاورنور؛ ترجمه‌ی او گردآوری
شهاب‌الدین عباسی. - تهران: علم، ۱۳۸۴.

ISBN 964 - 405 - 403 - 2

۳۵۰ ص.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتاب حاضر ترجمه دو کتاب «زندگی پیامبران» اثر لایلا عظام، «زندگی محمد
رسول الله (ص)» اثر لایلا عظام و عایشه گاورنور است.

۱. پیامبران - سرگذشت‌نامه. الف. گورنور، عایشه Gouverneur, Aisha. ب.

عباسی، شهاب‌الدین، ۱۳۴۵ - گردآورنده و مترجم. ج. عنوان.

۲۲۰ / ۹۷۲

۶۳۳/ع ۶۳۳ BL

۳۰۷۰۳ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

شعری

زندگی پیامبران

لایلا عظام و عایشه گاورنور

ترجمه‌ی شهاب‌الدین عباسی

چاپ اول ۱۳۸۴

تیراژ: ۲۲۰۰ نسخه

حروفچینی: گنجینه

لیتوگرافی: صدف

چاپ: گلرنگ یکتا

خیابان انقلاب - بین خیابان فخر رازی و دانشگاه شماره ۱۳۵۸ تلفن: ۶۴۶۵۹۷۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۶۴ - ۴۰۵ - ۴۰۳ - ۲

به نام خداوند بخشنده مهربان

سخن مترجم

کتابی که پیش روی شماست حاصل ترجمه‌ی دو کتاب به نام‌های زندگانی پیامبران^۱ اثر لیلا عظام و زندگی محمد رسول‌الله (ص)^۲ اثر مشترک لیلا عظام و عایشه گاورنور است.

لیلا عظام دختر دکتر عبدالوهاب عظام است که رئیس دانشگاه قاهره بود و دانشگاه ریاض به کوشش او تأسیس شد. لیلا عظام در قاهره به دنیا آمد و از گروه ادبیات و هنرهای دانشگاه قاهره فارغ‌التحصیل شد. او اکنون با خانواده‌اش در کمبریج انگلستان زندگی می‌کند. عایشه گاورنور نیز در کنتاکی امریکا زاده شد و در سال ۱۹۶۸ به اسلام گروید. او در یکی از مراکز آموزشی در نیویورک در رشته مطالعات مقایسه‌ای ادیان لیسانس گرفت و از دانشگاه میشیگان موفق به دریافت مدرک فوق لیسانس شد. خانم گاورنور اکنون با همسر و

1- The Lives of THE PROPHETS , Leila Azzam , HUD HUD Books , 1995.

2. THE LIFE OF THE PROPHET MUHAMMAD, LeiLa Azzam and Aisha Gouverneur , THE ISLAMIC TEXTS SOCIETY , 1985.

این کتاب در سال ۲۰۰۳ توسط انتشارات Fons Vitas تجدید چاپ شده است.

فرزندانش در کمبریج انگلستان زندگی می‌کند.

هر دو کتاب، به ویژه کتاب اول، برای نوجوانان و جوانان نوشته شده و برای آشنایی کلی با زندگی و تعالیم پیامبران و نقش دوران ساز آنان می‌تواند منبعی بسیار سودمند باشد. یکی از منابع اصلی مورد استفاده‌ی نویسندگان، علاوه بر قرآن کریم، کتاب سیرت رسول‌الله اثر ابن اسحاق است که از منابع کهن و معتبر درباره‌ی زندگی و سیره‌ی حضرت پیامبر (ص) به شمار می‌رود. نویسندگان همچنین از نسخه‌ی دست‌نویس کتاب «زندگی حضرت محمد (ص) براساس کهن‌ترین منابع»^۱ به قلم دکتر مارتین لینگز که از مهمترین آثار درباره‌ی زندگی پیامبر اسلام (ص) به زبان انگلیسی است استفاده کرده‌اند. کتاب «محمد رسول‌الله» که کتاب دوم این مجموعه است ظاهراً با استقبال خوبی در کشورهای انگلیسی زبان روبه‌رو شده است.^۲

من این دو کتاب را حدود هشت سال پیش ترجمه کردم که اکنون در یک مجلد به همت انتشارات علم چاپ و منتشر شده است.

در چند مورد به ویژه در فصل مربوط به وفات پیامبر (ص) و مساله‌ی جانشینی آن حضرت مطالبی را براساس منابع مؤثق اصلاح و بازنویسی کرده‌ام. مجموعه‌ای شامل بیش از ۳۹۶ حدیث نبوی نیز به پایان کتاب افزوده‌ام که منبعی بسیار سودمند و خواندنی از سخنان گرانقدر پیامبر (ص) در اختیار تان می‌گذارد. از این گلستان معنوی می‌توان تا آخرین لحظه عمر بهره برد.

1. MUHAMMAD , his Life based on the earliest Sources , Martin Lings.

۲. «هم‌اکنون این اثر به‌عنوان کتابی آموزشی در دانشگاه‌های آمریکا برای دانشجویان رشته‌های ادیان تدریس و استفاده می‌شود.» کتاب هفته، شماره ۱۱۵، فروردین ۱۳۸۲.

در پایان این سخن لازم می‌دانم مخصوصاً از استاد بهاء‌الدین خرمشاهی تشکر و قدردانی کنم که با گشاده‌روی و بلندنظری اجازه دادند احادیثی از کتاب «پیام پیامبر»^۱ ایشان در پایان کتاب نقل شود. از آقای مهدی علمی مدیر محترم انتشارات علم نیز تشکر می‌کنم که به چاپ و انتشار این «دو کتاب در یک کتاب» همت گماشتند.

این ترجمه را به پدر و مادر خویم تقدیم می‌کنم و از خداوند بزرگ می‌خواهم آنان را در دنیا و آخرت همواره قرین لطف و رحمت خود نگاه دارد.

شهاب‌الدین عباسی، بهار ۱۳۸۳

۱. پیام پیامبر، مجموعه‌ای از نامه‌ها، خطبه‌ها، وصایا، دعاها، تمثیل‌ها و سخنان جامع و فراگیر حضرت محمد (صلی‌الله علیه وآله)، تدوین و ترجمه: بهاء‌الدین خرمشاهی - مسعود انصاری، انتشارات جامی، چ اول ۱۳۷۶ش.

فهرست

کتاب اول

۱۳	پیشگفتار
۱۵	آدم (ع) و آفرینش
۲۳	ادریس (ع) و فرشته
۲۷	نوح (ع) و کشتی
۳۳	هود (ع) و صالح (ع)
۴۳	ابراهیم (ع) و کعبه
۵۳	یوسف (ع) و رؤیایش
۶۵	موسی (ع) و فرعون
۸۱	داوود (ع) و سلیمان (ع)
۹۳	ایوب (ع) و صبرش
۹۹	یونس (ع) و نهنگ
۱۰۳	زکریا (ع) و یحیی (ع)
۱۰۹	عیسی (ع) و معجزاتش
۱۱۹	محمد (ص)، خاتم پیامبران

کتاب دوم

۱۳۹	چگونه همه چیز آغاز شد
-----	-----------------------

۱۴۸	فرزندان اسماعیل
۱۵۱	نذری در کنار زمزم
۱۵۵	سپاه ابرهه
۱۵۸	ولادت
۱۶۱	زندگی در نزد حلیمه
۱۶۴	دوران کودکی
۱۶۸	ازدواج
۱۷۳	نزول وحی الهی
۱۷۶	نخستین مسلمانان
۱۸۱	آغاز دشواری‌ها
۱۸۶	پادشاه یا ایمان
۱۹۸	سال حزن
۲۰۲	معراج
۲۰۸	بیعت عقبه
۲۱۱	هجرت
۲۱۷	هجرت به مدینه
۲۲۱	جنگ بدر
۲۳۷	جنگ خندق
۲۵۴	دعوت جهانی
۲۶۳	فتح مکه
۲۷۶	تبوک، آزمون ایمان
۲۸۳	حَجَّةُ الْوِدَاعِ
۲۹۱	وفات پیامبر (ص)
۲۹۷	سخنان پیامبر (ص)

کتاب اوّل

پیشگفتار

از آدم (ع)، اولین پیامبر، تا محمد (ص)، آخرین پیامبر، پیامبران بسیاری بر بشر فرستاده شدند، اما همه‌ی آنان یک پیام واحد داشتند: آدمی باید خدا را بپرستد، فقط خدا را. این پیام جاودان، اغلب مورد فراموشی و غفلت قرار گرفته است. پیامبران الهی برای رساندن این پیام الهی به پیامبری برگزیده شدند. آنان در این راه، بیشتر با بی‌مهری و مخالفت مردمان روبه‌رو شدند تا با حمایت و استقبال آن‌ها.

این کتاب، زندگی پیامبران را به‌زبانی ساده نقل می‌کند، از سختی‌ها و رنج‌هایی که هر پیامبر در انجام رسالت خود تحمل کرده، و نیز از لطف و رحمتی که در این راه از آن برخوردار بوده، سخن می‌گوید. مأخذ اصلی این کتاب، قرآن کریم است که در مورد برخی پیامبران، به‌ویژه حضرت یوسف، به‌طور مفصل سخن می‌گوید. اما درباره‌ی سایر پیامبران فقط اشاره‌هایی گذرا می‌کند. به‌همین دلیل، من از کتاب‌های تفسیر قرآن و منابع اولیه‌ی اسلامی هم استفاده کرده‌ام. از آنجا که این کتاب، بیشتر برای خوانندگان جوان نوشته شده، ترجمه‌ی آیه‌های قرآن به‌صورت ساده‌ای بیان شده است. من

در این مورد، تا حدود زیادی بر ترجمه‌ی یوسف علی تکیه کرده‌ام.^۱ لازم است به این نکته هم اشاره کنم که در این کتاب، از همه‌ی پیامبران سخن گفته نشده است، زیرا قرآن می‌فرماید که پیامبران بسیاری بوده‌اند که ما از آنان سخن نگفته‌ایم. از این گذشته، زندگی پیامبرانی هم که به آنان اشاره شده، به صورت کامل نقل نشده، چون هدف اصلی، این بوده که زندگی آنان، به عنوان نمونه‌هایی از پرهیزگاری، استقامت، و صبر، برای انسان‌ها بیان شود.

از عبارت‌های سنتی و رایجی که برای ادای احترام به کار می‌رود یعنی «عَلَيْهِ السَّلَام»^۲ برای پیامبران و «صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»^۳ برای حضرت محمد، فقط در آغاز هر فصل استفاده شده است.

لیلا عظام

۱. ترجمه‌ی (عبدالله) یوسف علی از قرآن به انگلیسی، از ترجمه‌های ساده و روان است که بسیار مورد استقبال قرار گرفته است. در ترجمه‌ی فارسی آیات قرآن، از ترجمه‌ی آینی (سروش، ج ۴، ۱۳۷۴)، خرمشاهی (نیلوفر، جامی، ج ۱، ۱۳۷۶) و فولادوند (دارالقرآن الکریم، ج ۳، ۱۳۷۶) استفاده شده است.

۲. سلام بر او باد.
۳. درود و سلام خدا بر او باد.